

Bewaar het Pand

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen

MEDITATIE

DOCH....!

1 Samuël 2

Steeds luider worden de klachten over de toestand van de kerk gehoord. De malaise schijnt algemeen te zijn. Ieder uit op zijn manier steeds weer dezelfde weekklachten. Als waren het cliché's. Dat alles heeft iets vermoeiends en schijnbaar noodwendigs in zich. Het lijkt erop, dat de zaken onomkeerbaar zijn. Het moet nu eenmaal zo gaan....

Is dat zo? Mòet het ècht zo gaan? Is de hoop uitgeblust? Nee, er zijn heel donkere momenten in de kerk geweest, terwijl er toch in latere tijden weer hoop mocht gloren, nieuwe hoop. Het gebeurde soms zo, soms ook niet. Wij kennen de toekomst niet. Wel het verleden. Ik sla met u een donkere bladzijde uit Gods Woord op, waaraan we onderwijs kunnen ontleenen aangaande onze dagen.

Er staat in 1 Samuël 2 driemaal het kleine woordje "doch". Het kan ook als "en" weergegeven worden.

Het staat allereerst in vers 12: "doch de zonen van Eli waren kinderen Belials; zij kenden de Heere niet". U leest het daarna nog weer in de verzen 18 en 22. Driemaal doch! Het woordje houdt een zekere tegenstelling in, zoals u dat ook leest in Lukas 2. Daar staat driemaal de bekende zinsnede: "en het geschiedde", wat ook vertaald zou kunnen worden met: "maar het geschiedde".

De eerste tegenstelling heeft te maken met de lofzang van Hanna. Prachtig hoe een eenvoudige vrouw zo rijk kan zingen, zo voluit Messiaans in de dagen waarin er geen openbaar gezicht was. Een lofzang buiten het heiligdom. Hanna zingt als Maria in Lukas 1. Het gaat ten diepste om de Heere Jezus Christus, Die komen zou in donkere dagen. Alles beweegt zich vanuit Hem en Zijn genade.

Doch....de zonen van Eli...

Schrille tegenstelling. In de kerk is het niet zo best. Het oordeel begonnen in het huis Gods. We weten van de zonen van Eli. Ook wat het betekent dat ze kinderen Belials waren, nietswaardige en ijdele ambtsdragers. Hun zonden gingen

heel ver: hoererij en aantasting van de offers in het heiligdom.

Het kan in de kerk heel donker zijn! Later zal een profeet spreken over de benauwdheid der woning Gods. Wat een sprekende aanduiding voor toen en nu.

Wat horen we niet veel van een verschijnsel als misbruik in allerlei ambtelijke relaties. Hoe donker was het in de Middeleeuwen in pauselijke kringen in Rome. Hoe ver was toen deze zonde doorgedrongen. Ook wij zien alom dingen gebeuren, die doen huiveren. Gods knechten staan bloot aan grote verzoeken; zij staan in de vuurlinie van de hel. Wie zou zich hier durven verheffen boven anderen? Dat neemt de ernst en de zwaarte van deze zonden niet weg. Heeft ook de omarming van de zonde van homofilie hiermee niet veel te maken?

Daarnaast werden toen de offers aangestast. Er werd een ordinair stuk handelswaar van gemaakt, zoals in de dagen van de Heere Jezus, toen de kooplui de heilichheid van Gods huis overschaduwden.

De priesters van toen bedreven de zonde uiterst brutaal. Het hart van de eredienst, de verzoening, voorgesteld in de offers, werd verduisterd.

Vorige tijden waren vaak niet beter. De dingen komen in een treurige regelmaat telkens weer terug. Als we het kleine woordje "doch" hier wat handen en voeten moeten geven, is dat niet moeilijk. Noem maar op: doch (of maar) de kerken worden gesloopt, de diensten minder bezocht, de preken worden oppervlakkiger, de mond is vaak gesloten, de wandel is slordig, de rechtzinnigheid is loos en voos, de wereld lijkt zo machtig....

Het is als in Lukas 2: en het geschiedde dat het bevel van Augustus uitging....

Maar daarna volgt weer een: "en het geschiedde dat zij baarde....".

Zo ook volgt hier een tweede "doch". Doch Samuël diende voor het aangezicht des Heeren, omgord met een linnen lijfrok (vers 18). Hij was naar het heiligdom in Silo gebracht toen hij nog heel jong was; er staat letterlijk in 1:24: het kind was nog een kind.

Er staat in vers 19 dat zijn moeder ieder jaar een nieuwe "kleine" rok bracht. Hier volgen twee conclusies uit: Samuël zag zijn ouders eenmaal per jaar en hij was nog in de groei van zijn jaren. Zijn kleding moest telkens een maatje groter zijn, vanwege zijn lichaamsgroei.

Hoe is dat dan toch mogelijk? Hier mag het woordje "doch" wel echt en terecht vermeld worden. Een kind, zo eenzaam en alleen, temidden van zoveel verleiding en verzoeking, en tegelijk zo geheel anders, terwijl de opvoeding van zijn ouders geen dagelijkse bescherming bood. Hij staat in de lijn van zijn godvrezende moeder, hoewel hij ver van haar verwijderd was.

Als we dit kind verder volgen in dit hoofdstuk, staat er telkens weer dat hij groeide in de genade; zie de verzen 18, 21 en 26. Precies, dat lezen we ook van de Heere Jezus en ook van Johannes de Doper. Hier breekt de heerlijkheid van de Heere Jezus door de duisternis van de tijd en de gruwelen van kerk en tempel. Hoe zijn die twee grote jongens, Hofni en Pinehas met dat kind omgegaan? Hoe hebben ze wellicht gespot met zo'n groen kereltje, zoals Ismaël spotte met de kleine Izak? En ondanks dat tòch zo sterk en groots?

Niemand zou op een dergelijke wending hebben durven hopen. Ja, misschien als het de bejaarde Eli had gegolden, maar het gaat hier om een kind, met zijn eenvoudige moeder, die op afstand in het gebed haar kind mocht bereiken. Dus het kàn wel! Het is niet zo dat het noodwendig zo moet gaan. Zulke verrassingen zijn er toch ook nog weer. We mogen de dag der kleine dingen niet verachten. Het is tot versterking van het ingezonken geloof dat we dit mogen opmerken.

Daarmee is het algehele verval niet goedgepraat of bezworen. Toch gaat de Heere door dit jonge kinderleven grote dingen doen, evenals het kind Jezus een onomkeerbaar teken is van een betere toekomst.

Hoe kan het bestaan dat dit kind zich zuiver bewaarde in een zo decadente omgeving?

Lag de oorzaak hiervan bij zijn moeder, van wie een grote invloed ten goede moet zijn uitgegaan? Ongetwijfeld had dat er veel mee te maken, vooral met haar voorbede en met het feit dat zij dit kind de Heere had toegewijd. Opvoeding kan zo heel veel doen. Het jeugdleven heeft veel te maken met ouders. Heel het leven van de jonge Samuël was ingeweven in het gebedsleven van moeder Hanna. Dat was al begonnen voor zijn geboorte. Niet zozeer bij vader Elkana. Zoals dat het geval was met de moeder van Timotheus, die zelfs een heiden als vader had, terwijl zijn moeder Eunice een overtuigd christin was. Monica, de moeder van Augustinus, stond met haar opvoeding in dezelfde lijn. Maar het gaat anderszits lang niet altijd zo. Waar het hier om gaat is, dat een donkere tijd zo sterk beïnvloed wordt door kleine en geringe tekenen van Gods trouw. Wat is immers zwakker dan zo'n kind temidden van de goddeloze tempel en wat is nietiger dan een kinderloze vrouw? Het behoeft dus ook niet zo te zijn dat er in donkere dagen geen kracht meer is om staande te blijven. Het kan toch dat mensen een lichtend voorbeeld zijn en dat ze schijnen als heldere sterren temidden van een krom en verdraaid geslacht. U zou het ook kunnen zijn, en ik en anderen met ons. Zolang er nog zulke tekenen zijn, is de Heere nog niet geweken. Dat

geldt ook van onze tijd. Maar het is extra beschamend dat hoge bomen er dan zo vervallen bij staan, in vergelijking met dit jonge jonkske. Het geeft temeer de grote schuld en nalatigheid aan van hen die een voorbeeld zouden moeten zijn. Een rijtje uit de afgehouden tronk! Zo was het in de dagen van de Heere Jezus. Gods werk begint nietig en zwak. Een steen afgehouden zonder handen, tegen zo'n groot beeld. Maar Hem werd gegeven alle macht in de hemel en op de aarde. Is uiterlijke kleinheid en zwakheid niet altijd het kenmerk van Gods werk? De wereld werkt met grote getallen en machtige wolkenkrabbers van menselijk vertoon, maar de hemel heeft het klein verkoren. Het geeft enige steun als druppelen die vallen op het nagras en als een handvol koren, waarvan de vrucht zal ruisen. Zo kan het ook zijn in uw eigen leven. Ook daar niets dan kleinheid en zwakheid. Een gekrookt riet en een rokende vlaswiek. Die kleinheid is geen bezwaar, als er maar leven in zit, als het maar groeit, zoals we herhaaldelijk lezen van de kleine Samuël. Hij werd groot bij de Heere. Als we het dan niet kunnen zoeken in volle kerken en grote massa's, dan mogen we hopen dat er hier en daar nog zijn, die het leven van Samuël uitleven en de God van Samuël dienen.

Maar dan staat er weer een "doch". Het lijkt te golven als de zee. Hoog en laag, licht en donker, leven en dood wisselen elkaar af. "Doch Eli was zeer oud...." Tegen die kinderzwakte staat dan de ervaren priester, vergrijsd in de dienst des Heeren. De vader van die twee zonen. Helaas zag hij zijn zonen niet zuur aan. Toch waarschuwde hij hen wel duidelijk, maar niet voldoende. De man had zich misschien al neergelegd bij het verval. Zo gaat dat soms als mensen oud worden. De oude Eli deelt in het oordeel dat over de kerk ligt. De omgekeerde wereld. Een jong kind en een ervaren Godsmann. Wel

sprekend, maar toch te meegaand, te soft. Ik hoorde laatste nog spreken over de oudere generatie van onze kerken, waarvan zo weinig uit zou gaan. Dat geldt niet van ieder, maar we kennen het wel: ouderen die vooral willen meedoen met de jeugd en meegaan met de tijd, bang om voor star aangezien te worden. Als zo'n oude priester eens zou opstaan en eerlijk zou spreken, dan kon er nog veel ten goede gekeerd worden. Maar het is waar: wat kunnen ouderen uitgeblust en zouteloos in hun tijd en hun gemeente staan. Gelukkig ontmoeten we ook andere voorbeelden, maar zouden zij die het nog weten kunnen, niet meer moeten opstaan en spreken? Wie moet het anders de jeugd voorhouden? Maar misschien hebben die beide jongens hun oude vader gewoon afgebluft en gedwongen te zwijgen, zoals veel jongeren dat tegenwoordig ook doen. Er is een wisselwerking.

Waar behoren wij bij? We zien de benauwdheid der woning Gods. Samuël toont ons dat er verrassende en hoopvolle tekenen kunnen zijn van het werk Gods. En weet u, die kleine jongen moet het straks als een oordeel die oude man aanzeggen. En Eli is het ermee eens, hij weet het, maar ondanks dat miste hij de geestkracht om op te staan. Toch was Eli een rechtvaardige. Ook Gods kinderen, ook zij, kunnen ingezonken hun weg gaan. Dat is zeker ook in deze dagen de grootste nood, het verval van Sions burgers. Zij en wij, wij weten het en zijn menigmaal verlamd door ongeloof en valse vrees.

Let op dat kleine kind, Samuël. Let op dat tere uitspruitsel, de Heere Jezus, Die aan het kruis terecht kwam. Daarin ligt de enige hoop. Zal Hij ook eenmaal tegen ons opstaan of is Hij ons een teken van het welbehagen Gods, dat door Zijn hand gelukkig zal voortgaan?

P. Roos

Dit blad is een uitgave van de stichting Bewaar het Pand te Meerkerk. Verschijnt eens in de veertien dagen

COMMISSIE VAN REDAKTIE:

Ds. P. den Butter en Ds. A. van Heteren, Ds. K. Hoefnagel en Ds. J.M.J. Kieviet

ADRES VAN DE REDAKTIE:

Kopij voor het volgende nummer van "Bewaar het Pand" zenden naar:

Ds. A. van Heteren, Vlaak 10, 8321 RV Urk, tel. 0527-688978

ADMINISTRATIE:

P.J. Boers, Bergstoep 46C, 2959 AC Streefkerk.
Telefoon: 0184-669116.
Fax: 084-2220131.
Email: pand@solcon.nl
Girorek. 70.43.50 t.n.v. Stichting Bewaar het Pand te Streefkerk.
Abonnementsprijs € 8,50 per jaar.
Abonnementsprijs voor de Verenigde Staten en Canada 8 dollar per jaar.
Advertenties € 0,38 per mm met een kolombreedte van 6 cm.
Bij kontrakt korting.

ISSN nummer: 0166 - 4646

VAN DE REDACTIE

Inhoud

In dit nummer van ons blad is een meditatie geplaatst van ds. P. Roos over 1 Samuël 2 zonder de titel "Doch...!" Van de hand van ds. P. den Butter treft u een vierde artikel aan over de woorden van Agur en een column. Ds. M.C. Tanis schrijft over 2 Tim. 1: 11 en 12 "Door genade geloofskracht en zekerheid" en hij schrijft ook naar aanleiding van de Haamstedeconferentie. Ds. K. Hoefnagel schrijft in zijn vragenrubriek over "Vrouw aan Avondmaal" en geeft een impressie van de gehouden ontmoetingsdag op Urk. Een zevende arti-

kel over de bekering treft u aan waarbij geput wordt uit het gedachtegoed van Boston. ds. H. Korving schrijft over de opening van de Generale Synode. Tenslotte zijn enkele persberichten opgenomen.

Ontmoetingsdag Urk

Het was een goede dag. Veel bekenden hebben elkaar niet alleen ontmoet, maar hebben zich allereerst gesteld onder het Woord van God. We kregen de indruk dat de opkomst beter was dan vorige jaren. Ook jonge mensen en gezinnen zagen wij. Dat is bemoedigend. De Heere verbindt Zijn zegen aan onze ontmoetingsdagen en aan de uitgave van ons blad.

Br. Beukers

Enige tijd geleden heeft br. Beukers een ingrijpende hartoperatie ondergaan. Hij is erg zwak mede vanwege het feit dat er een gezwel is geconstateerd in de nieren. We wensen hem en zijn vrouw van harte Gods nabijheid en ondersteuning toe in alle opzichten. Dat het oog in deze weg op de Heere mag zijn en de verwachting alleen van Hem.

Ds. P. Van Zonneveld

Nu we dit schrijven moet ds. Van Zonneveld nog naar de cardioloog om te zien

of een operatie aan zijn rug medisch gezien mogelijk is. Ook hem en zijn vrouw wensen we van harte in alle opzichten de nabijheid des Heeren toe.

Verschijsning volgende nr.

Het volgende nummer van ons blad zal D.V. 4 oktober verschijnen. Kopij graag binnen donderdag 27 september. Bij voorbaat hartelijk dank voor uw medewerking.

AvH

WOORDEN VAN AGUR (5)

Met grote dankbaarheid heeft Agur melding gemaakt van de waarde die Gods Woord voor hem had gekregen. Het doorlouterde en volkomen betrouwbare Woord van God. Door dat Woord heeft hij ook God leren kennen. In zijn onkunde en alle andere ellenden is deze God hem tot een Schild geworden. Bij Hem is Agur veilig. Iemand die zo kan spreken bewijst daarmee dat hij een geestelijk mens is.

Bidder

Dat Agur zo'n mens is, blijkt ook uit wat hij verder zegt in het hoofdstuk dat we van zijn hand in de Bijbel ontvangen hebben: Spreuken 30. Vanaf vs. 7 gaat hij iets vertellen over zijn gebedsleven. Ja, zo'n leven heeft hij. Als God Zich aan een mens openbaart heeft Hij daar een bedoeling mee. Onder andere ook deze bedoeling dat die mens de Heere nu zal gaan aanroepen om zo ook in contact met Hem te mogen staan.

Zo ging het ook met Agur. Toen hij de Heere leerde kennen is hij ook gaan verstaan van hoe groot belang het gebed is. Het leven met de Heere moet immers onderhouden worden. En hoe gebeurt dat?

Eenzijds gebeurt dat doordat de Heere tot Zijn volk spreekt. Door middel van Zijn Woord zoekt de Heere hen op. Maar die omgang met Hem moet wel wederkerig zijn. Van de kant van de mens zal er behalve het luisteren naar Gods Woord ook dienen te zijn het spreken tot God. Zo ontstaat wat in Psalm 25 wordt aangeduid als 'Gods verborgen omgang'. Die is er voor zielen waar de vreze des Heeren in woont.

Terecht belijdt onze Catechismus dat God Zijn genade en de Heilige Geest alleen aan hen wil geven die Hem met hartelijke zuchten daar zonder ophouden om bidden en voor danken (vr/antw. 116). Omdat dit zo is staan er ook zoveel aansporingen in de Bijbel om te volharden in het gebed en al onze begeerten bekend te maken bij God. En we zien het in de vele voorbeelden, genomen uit het

leven van Gods heiligen, dat het gebed in hun leven veelal een zeer voorname plaats innam.

Ook Agur is een man, die bidden geleerd heeft. Dat vertelt hij als hij zegt (in Spr. 30:7): Twee dingen heb ik van U begeerd. Twee dingen, die hij beseft nodig te hebben en die alleen God hem kan geven. Agur heeft geleerd dat hij van de Heere afhankelijk is. Zonder Hem kan hij niets. Agur heeft een binnenkamer nodig en hij laat ons een ogenblik meeluisteren naar wat hij daar aan de Heere vraagt. Al lezend in wat Agur ons te zeggen heeft wordt het ons hoe langer hoe duidelijker wat voor soort mens hij is. Hij heeft leren luisteren naar Gods Woord. Hij heeft geleerd te spreken tot God. Een bidder is hij; iemand met een gebedsleven. En uit de inhoud van zijn gebed blijkt bovendien dat hij maar niet iemand is die af en toe een gebed opzegt en tot de Heere nadert met de lippen alleen. Nee, hij is een echte bidder. Hij is iemand van wie de Heere zeggen kan: Want zie, hij bidt. Dat zegt God niet van ieder mens die van tijd tot tijd een poosje zijn ogen sluit en zijn handen vouwt en eventueel ook nog zijn knieën buigt en dan wat woorden spreekt. Er is namelijk een soort bidden, dat door de Heere niet als bidden wordt aangemerkt. Tot Hem naderen met de lippen, terwijl het hart er niet in is. Kwalijk bidden. Dat dienen we ook te beseffen. Zoekt God niet naar waarheid in het binnenste? Bij Agur treft Hij dat aan.

Sterveling

We leren Agur dus kennen als een bidder. We leren hem ook kennen als iemand die met de werkelijkheid van ons eindige leven rekening houdt. We horen hem namelijk ook spreken over zijn sterven. Hij zou graag iets van de Heere ontvangen voordat hij - en zo zegt hij het - gaat sterven. Voor de werkelijkheid van de dood sluit hij zijn ogen dus niet. Hij weet dat hij hier maar tijdelijk is. Daar houdt hij rekening mee en dat durft hij ook te

erkennen. Heeft hij van Mozes in Psalm 90 geleerd hoe nodig het is dat we onze dagen tellen? Heeft hij zo een wijs hart bekomen? We zouden het wel zeggen. In ieder geval heeft het besef dat hij straks sterven gaat Agur ertoe gebracht zijn verzoek bij de Heere met klem en ernst in te dienen. Hij zegt, dat hij twee dingen van de Heere 'begeerd' heeft. Juist in dat woord 'begeerd' zit drang. Het is hem ernst met dit verzoek. Die drang en die nood komen ook uit als Agur zijn verzoek als het ware onderstreept. Zoiets doet hij immers als hij nadrukkelijk aan de Heere vraagt: onthoud ze mij niet. Heere, geeft U ze mij toch alstublieft. En geeft U ze mij op tijd. Ziet u hoe bidden mag gebeuren? Met sterke aandrang. Zoiets was er bij Jacob toen hij worstelde met God en zei: Ik zal U niet laten gaan, tenzij dat Gij mij zegent. Wie zo bidt laat de Heere echt niet los. Dat kan hij niet. Die blijft aanhouden. Denk maar aan de Kananese vrouw. Of aan Bartimeüs. Zelfs als het er op lijkt, dat de Heere ons gebed afwijst of als de mensen ons zeggen, dat we beter kunnen ophouden, gaat dat roepen toch door.

Twee dingen

Wat het verzoek van Agur dan bevat? Twee dingen, waarvan het ene ligt op het gebied van de geestelijke dingen en het andere op het terrein van de stoffelijke zaken. Twee dingen dus. En we zijn geneigd verwonderd te vragen: Is dat alles? Heeft hij niet meer dingen te vragen? Als we dit lijstje met slechts twee verzoeken vergelijken met onze verlanglijsten, komen we dan niet tot de ontdekking dat wij veel meer zouden willen hebben?

O ja, een mens heeft vele behoeften. Maar als we alles nu eens bij elkaar nemen kunnen we dan niet als Agur alles onder deze twee aspecten brengen? Dat deed ook de Heere Jezus toen Hij Zijn volk het 'Onze Vader' leerde bidden. Daarin vat Hij alles samen. Alles, dat is: onze geestelijke en lichamelijke nooddrift (HC vr/antw. 118). Alles wat we op geestelijk en lichamenlijk gebied niet kunnen missen. En dat betreft dan tegelijk de hoofdzaak van onze behoeften. De rest is bijzaak.

Twee dingen dus. Let u dan ook nog op de volgorde, die Agur in zijn verzoeken aan brengt. Eerst de geestelijke noden; daarna de stoffelijke. Eerst het verzoek om bewaard te worden voor de zonde. Vervolgens het gebed om dagelijks brood. Zo hoort het ook. Zo rangschikt de Heere Jezus de dingen ook als Hij aanspoort om vóór alle dingen het Koninkrijk Gods te zoeken en zijn gerechtigheid. Dat in de eerste plaats. Waarom? Omdat het een mens niets zal baten als

hij de hele wereld zou winnen en schade aan zijn ziel zou lijden. Daarom: eerst het geestelijke. Ook in ons bidden gaat het er om dat we onze prioriteiten op de juiste plaats hebben staan.

Dat is niet altijd zo eenvoudig. We zijn immers uit de aarde aards en het stoffelijke dringt zich zo vaak op de voorgrond. Onze aardse belangen eisen zoveel van onze tijd en aandacht op, dat de geestelijke zaken heel vaak naar de achtergrond gedrukt worden.

Er zijn trouwens mensen die nooit aan iets anders denken dan aan hun aardse belangen. Eten, drinken, werken, vakantie houden, zich ontspannen, enzovoort. Ze leven voor het hier en nu. Dat

ze stervelingen zijn proberen ze het liefst te vergeten. Dat een mens een eeuwige bestemming heeft, dringt nooit tot hen door. Het aardse leven is alles. Luister maar naar waarover ze praten.

Dat kan best nog gepaard gaan met wat godsdienst. Veel godsdienst reikt immers ook niet zo hoog en heeft niets met echte geestelijke zaken te maken. Veel godsdienst is niet meer dan een poging om een goed gevoel te krijgen, maar dat 'goede gevoel' is ook puur aards, al wordt dat natuurlijk niet toegestemd. Geen wonder dat van de 'verborgen omgang met God' niets te bespeuren valt. Horizontale levens met niet meer dan wat horizontale godsdienst.

Maar helaas, ook bij hen die toch geen vreemdelingen zijn van een leven met de Heere, gaat veel tijd heen met werken aan en spreken over onze dagelijkse behoeften. Natuurlijk, het wordt wel toegestemd dat de Heere Jezus zegt dat het zoeken van Het Koninkrijk voorop moet staan. Maar de praktijk laat toch wat anders zien. Het zal daarom nuttig zijn als we aan deze man Agur een voorbeeld nemen, ook ten aanzien van de orde die hij in zijn behoeften aanbrengt.

P. Butter

URK 15 SEPTEMBER 2007

Met velen mag teruggezien worden op een goede en gezegende ontmoetingsdag. Opnieuw mochten we met velen samenkomen in de Eben Haëzer kerk op Urk. De kerkenraad verleende ons gastvrijheid om van het gebouw gebruik te maken; de koster was er weer druk mee, voor kinderoppas was gezorgd en ook voor enkele diakenen die voor de inzameling van de gelden zorgden. Tussen de middag lieten velen zich de heerlijk gebakken vis goed smaken. Het zonnige weer lokte velen tussen de middag naar buiten om een wandeling over Urk te maken. Het was een echte ontmoetingsdag met vele goede gesprekken en over de dingen die ons persoonlijk en kerkelijk bezig houden. Van alle oorden was men weer opgekomen, velen uit het noorden zagen we en ook mochten we enkele gasten uit Canada ontmoeten! De Heere maakte alles wel. Vooral ook in het stille samenzijn onder Gods Woord.

Op deze dag werd uitvoerig stilgestaan bij het roepingsvisioen van de profeet Jesaja, zoals ons dat wordt beschreven in hoofdstuk 6. De twee hoofdsprekers van deze dag waren ds. P. den Butter en ds. J.M.J. Kieviet. De openingstoespraak werd verzorgd door ondergetekende en ds. P. Roos sloot met ons de dag af. Maar alle sprekers concentreerden zich op Jesaja 6. Een wat nader uitgewerkt thema wordt door velen op prijs gesteld en luistert gemakkelijk.

Jesaja kreeg zijn visioen in het jaar dat koning Uzziā stierf. Na de woorden van welkom en enige mededelingen stonden we enige tijd stil bij het leven van Uzziā, die net als zijn vader en grootvader halfslachtigheid vertoonde in de dienst des Heeren. Met Uzziā ging het goed zolang

hij onder invloed stond van de profeet Zacharia, maar door uiterlijke voorspoed werd hij trots en gerust en vergreep hij zich aan het heilige. Zonder schroom verrichtte hij priesterwerk in het heiligdom. Toen hij niet wilde vertrekken greep God Zelf in en werd hij melaats tot de dag van zijn dood. De Heere is een heilig God. Maar ook toonde Hij Zijn geduld nog, door Uzziā nog te laten in het heden der genade. In Uzziā vinden we ons beeld terug. Zalig worden is daarom onmogelijk, tenzij God om het Offer van Christus ons genade bewijst. In welke weg de heilige God nog wonen wil bij een van nature onrein volk werd ons door de beide hoofdsprekers duidelijk uiteengezet.

Ds. den Butter bracht hetgeen Jesaja zag zo duidelijk naar voren dat wij het als het ware ook zagen. De profeet kreeg zijn gezicht in het jaar van Uzziā's dood; in het kader van onze sterfelijkheid en vergankelijkheid. Tevens in een tijd van toenemende goddeloosheid onder het verbondsvolk.

Jesaja zag de Heere op een hoge en verheven troon, terwijl de zomen van Zijn kleed het gehele huis vervulden. Het huis blijkt de tempel te zijn. Tot in alle hoeken is Hij kennelijk aanwezig. Zo dicht bij komt de Heere. Niet alleen in de eredienst, maar ook in het catechisatielokaal, op de kerkenraad en de meerdere vergaderingen. Ook op de synode, dit jaar gehouden. Een besef daarvan roept ons tot een werken coram Deo: voor Zijn Aangezicht. Gewillig om Zijn wil te doen!

De heiligheid Gods moet de prediker in zijn werk gedurig voor ogen staan. Bij alle door de mens bedachte godsbeelden, moet de Heere zo gepredikt worden, zo als Hij Zich in Zijn Woord openbaart.

Jesaja zag de Heere, omringd door heilige serafijnen, die voortdurend riepen

Heilig, heilig, heilig is de HEERE der heirscharen! De ganse aarde is van Zijn heerlijkheid vol. God is voor deze engelen te groot om Hem aan te zien, vandaar dat zij met twee vleugels hun aangezichten bedekten; met twee andere vleugels bedekten zij hun voeten, als om aan te geven dat zij geen eigen weg wilden gaan, maar met nog eens twee vleugels konden zij vliegen, waarheen de Heere hen ook maar zou zenden! Engelen zijn gewillig om Gods bevel uit te voeren, of ze nu een blijde boodschap moeten brengen, of dat ze als verderfengel rond moeten gaan! Wel, zo moet het in de kerk op aarde ook, zoals in de hemel! Een prediker is geen dienaar van mensen, maar van de Allerhoogste.

In het lied der serafijnen komt Gods luister openbaar temidden van alles wat je hoort en ziet in de wereld en in de kerk. Deze deugd van de Heere moet ons met schroom vervullen, zoals bij Abraham, die zich in Gods nabijheid stof en as wist. Eerbied in Gods huis is een vereiste. In prediking en pastoraat moet eerbied voor de Heere blijken. God is Anders dan wij, mensen. Wij zijn schepselen, nog eens gevallen ook. En deze God zegt: Zijt heilig, want Ik ben heilig! Wie met Jesaja iets van Gods heiligheid mag zien en beleven, zal er door veranderd worden. God roept ons af te zonderen van de zonde en de wereld en ons af te zonderen tot Zijn dienst.

Jesaja zag ook wat eens volle werkelijkheid zal zijn: dat de ganse aarde vol zal zijn van de kennis en de heerlijkheid des Heeren. Ziet het hart daar naar uit? Juist in de context van onze sterfelijkheid en ongerechtigheid? Groot is het als een mens door genade het beeld van de Engel des HEEREN, de Heere Jezus Christus gaat dragen, om hier in beginsel en straks volkomen met Gods wil verenigd Hem

eeuwig te mogen dienen en aanschouwen, van aangezicht tot aangezicht! Sprak ds. den Butter over wat Jesaja zag en hoorde, ds. Kieviet sprak in de middagvergadering over wat de profeet sprak. Toen hij God zag, zag hij ook zichzelf! Beantwoorden de serafijnen nog aan het doel waartoe God hen schiep, Jesaja wist dat hij van dat doel was afgefallen. Hij voelt de schuld van het volk, maar vooral en in de eerste plaats zijn eigen onreinheid! Hij roept wee mij, ik verga! Wat zijn zijn lippen vergeleken bij die van de serafijnen! Het zijn niet alleen de lippen waarover hij klaagt. Spreekt de mond immers niet wat uit het hart voortkomt!

In de weg van de vernedering voor de Heere komt de Heere over. Ja, diezelfde heerlijke en heilige Majesteit komt naar Jesaja toe. Een der serafijnen krijgt opdracht van God naar Jesaja toe te gaan. Die engel komt niet met lege handen. Hij is eerst bij het altaar geweest, het altaar dat spreekt van het verzoenend werk van de Middelaar! Om Christus' wil wordt Jesaja's zonde weggenomen, als een daad van God. Schuldvergeving vindt plaats in de weg van Jesaja's verootmoediging,

maar niet op grond daarvan. De kool van het altaar spreekt van de grond in het werk en de Persoon van Christus.

Die gloeiende kool op je lippen doet pijn. Ontdekking doet ook pijn. God vergoeilijkt de door Jesaja beleden schuld niet. Maar Hij verzoent die! Wat groot dat God genoeg neemt met plaatsvervangende straf, die ons de vrede aanbrengt, doet aanlopen op een Ander! Maar daarom ziet God geen zonde meer in Jesaja, maar enkel gerechtigheid. Zo wordt in het geloof iets van het wonder der rechtvaardiging beleefd, waarop altijd de heiliging volgt. En een gevallen Adamskind wordt dienstvaardig gemaakt tot Zijn eer. Hoor Jesaja maar zeggen: Zend mij henen!

Nadat we stil en met instemming hadden geluisterd was het de beurt aan ds. P. Roos om de dag af te sluiten. Fijn was het dat hij de aanwezige kinderen nog aansprak. In onze kinderen mogen we toch zien dat de Heere ook vandaag en morgen nog doorgaat met Zijn kerkvergaderend werk. Maar de boodschap die Jesaja moet brengen zal het hart van het volk vet maken. Er zal verharding zijn en een verwerpen van Gods Woord. Vrese-

lijk als dat zo is. We merken het in onze dagen ook op. Toch spreekt de profeet ook hoop en verwachting uit: Hoe lang, Heere? De Heere zal na het zure het zoet geven en inderdaad doorgaan met Zijn werk. Er zal nog een overblijfsel zijn naar de verkiezing van Gods genade. Maar het gaat door de oordelen heen. Als alles vastgelopen is komt God. In en om Christus, Die het Steunsel is. Moge dat bij het roepen: hoe lang, Heere, ook vandaag nog troost en moed geven.

Zo kwam er aan onze Bewaar het Panddag weer een einde. Wat hebben we genoten van onze psalmen, zo mooi begeleid ook! We hebben in de psalmen zulk een rijke schat. En wat dringen de woorden goed door, als we zingen zonder dat de jacht er in zit. Ook wat het zingen betreft moeten we doordringen zijn van de heiligheid des Heeren.

We hadden een goede dag van ontmoetingen en gesprekken. Maar vooral vanwege het Woord des Heeren dat weer klinken mocht. De Heere gebiede er Zijn onmisbare zegen over!

K. Hoefnagel

DOOR GENADE GELOOFSKRACHT EN ZEKERHEID

Welk een kostbaar bezit is er. Het is niet te vergelijken met goud of zilver. Het overtreft alles. Het heeft waarde, ja meer dan voor leven en sterven. Men kan er mee leven en sterven. Dit nu is het evangelie dat spreekt van Jezus Christus. Het wijst op Zijn heilsdaden. Met overtuiging schrijft Paulus aan Timotheüs. Jezus Christus heeft de dood teniet gedaan en het leven en de onverderfelijkheid aan het licht gebracht (2 Tim. 1:10). Wat houdt het verlossingswerk van Jezus Christus in? Hij heeft de macht, de kracht, de werking van de dood te niet gedaan. We weten dat de dood de koning der verschrikking is. Nu kan men gemakkelijk over de dood denken. Of conclusies trekken. Maar men zal de werkelijkheid ondervinden. Alleen in en door de geloofsvereniging met Jezus Christus is de dood geen dood. Het leidt tot verwondering en aanbidding wanneer verstaan wordt wat de Catechismus zegt: Christus Jezus heeft door Zijn dood de dood gedood. Hij heeft betaald voor de zonden en zo is de dood een doorgang tot het eeuwige leven. Ik zal niet sterven maar leven en de daden des Heeren vertellen. Zo was het ook bij Paulus in het aangezicht van de dood. Jezus Christus heeft het leven en de onverderfelijkheid aan het licht gebracht. Dat was zijn geloofsgrond. Dit heilsfeit nu ligt vast in het evangelie. Luther schrijft: zoals toen David de grote Goliath overwon, het als een juichkreet en als troost-

rijk nieuws door het Joodse volk ging, dat hun vreselijke vijand verslagen was en zij verlost waren en vrede en vreugde hersteld waren, waarop zij zongen en sprongen en vrolijk werden. Zo is dit evangelie Gods een goede tijding en juichkreet die allerwege weerklonk door de dienst der apostelen van een rechte David Die in de strijd tegen de zonde dood en duivel overwonnen heeft en daardoor alle gelovigen rechtvaardig levend en zalig gemaakt heeft. Zo hebben zij weer gemeenschap en vrede met God waarom zij zingen, danken en eeuwige vreugde bedrijven indien zij althans vast geloven en in het geloof volstandig blijven. Zo was het bij Paulus in de dodencel.

Van dat vaste, zekere, betrouwbare evangelie zegt Paulus: waartoe ik gesteld ben een prediker en een apostel en een leraar der heidenen (vs 11). Welk een titels worden door Paulus genoemd: verkondiger, apostel en leraar. Nu moeten we daar goed op letten. Titels kunnen in de plaats treden van daden of bekwaamheden, of waartoe men gekomen is. Men trekt zich er aan op of men verheft zich ermee. Titels moeten juist bezielen. In een commentaar heb ik gelezen, waaraan ieder ambtsdrager moet denken en bij moet leven: titels zijn wel verstaan opdracht voor de dragers ervan. Een stelselmatige aanmaning aangaande onze plichten voor ons zelf en een verweer tegen de onophoudelijke betwijfeling van onze

rechten tegenover anderen. Bij de goddelijke opdracht leefde Paulus. Een drie-voudige taak en opdracht had hij. Het verheft hem niet, maar deed hem al meer leven bij zijn Opdrachtgever. Hieraan is ook elke dienaar van de Heere te herkennen. Paulus leefde steeds bij zijn aanstelling. Bij zijn goddelijke roeping. Ook tot steun en sterkte. Nu behoort die aanstelling niet tot het verleden. Voor het oog is hij nu uitgeschakeld. Er is maar een zaak die spreekt: wachten op de voltrekking van het vonnis. Werken onder mensen is voorgoed voorbij. Paulus is volledig uitgediend. Voor mensen is hij afgeschreven. Maar voor de Heere niet. Hij is nog die hij was. Hij mag zelfs schrijven en spreken. Gods dienaar wil ook blijven werken tot het einde van het leven. De Heere en Zijn Koninkrijk is het waard. Mensenzielen te mogen redden of onderwijzen is het levensdoel. De Heere geeft het aan Paulus. Paulus mag in de gevangenis nog dienstbaar zijn. Aan Timotheüs onderstreept hij wat hij reeds geschreven heeft. Ik ben in de gevangenis nog in 's Heeren dienst. Paulus schaamt zich niet voor zijn lijden. Hij heeft niets gedaan waarvoor hij zich moet schamen. Zijn gevangenschap is geen gevolg van een gepleegde misdaad, maar vanwege zijn arbeid voor het evangelie. Men kan hem als staatsgevaarlijk zien. Het deert hem niet. Ik weet Wien ik geloofd heb en ik ben verzekerd, dat Hij machtig is mijn pand bij Hem wegge-

legd te bewaren tot dien dag. Welk een getuigenis. Geen grootsprekerij beluisteren we uit zijn mond. We treffen geen zelfverheffing in zijn brief aan. Het mag geloofstaal zijn. Er is een levende band aan de opgestane Christus. De Alfa en de Omega. Die Heere heeft ook gezegd: ziet, Ik ben met u al de dagen tot aan de voleinding der wereld (Matth. 28:20). Het leven van Paulus ligt in de doorboorde handen van Christus. Daarin ligt het vast. Door genade kan gezegd worden: hetzij dat wij leven, hetzij dat wij sterven, wij zijn des Heeren. De versterking in die genade geeft de Heere bijzonder in donkere dagen. In dagen van strijd en van lijden.

Nu lezen we van Paulus een uitdrukking die verklaring vraagt. Ik hoop dat u er ook behoefte aan hebt. Hij heeft het over zijn pand bij hem weggelegd. De grondtekst doet denken aan deposito, aan iets dat men ter bewaring geeft. Zo komen wij met geld naar de bank ter bewaring. Daar is het veilig. Daar ligt een deel van het eigendom. Het is mogelijk dat de bank gekraakt wordt. We lezen of horen van overvallen. In de hemel is alles veilig. Onvervreemdbaar. Nero, de dader, kan alles met Paulus doen. Hij kan hem laten onthoofden of laten verminken. Hij kan hem in de vuurvlammen laten opgaan. Maar Paulus zal leven. De erfenis ontgaat hem niet. Het eeuwig zalig leven zal zijn deel zijn. Luther zong: neem goed en bloed ons af. Het brengt u geen gewin. Wij gaan ten hemel in en erven koninkrijken. Een gebrekkige oude vrouw moest veel moeite doen om in een tram te komen. Iemand zag dit en hielp haar. In de tram zei hij tegen haar: moedertje, u hebt uw beste dagen gehad. Haar antwoord mocht zijn: mijn beste dagen komen nog. Dat mag het geloof zeggen. Door Gods genade. Daarom wordt onderstreept: door U, door U alleen, om 't eeuwig welbehagen. Die regels behoren tot het levenslied en stervenslied van elke christen.

M.C. Tanis

EEN STUKJE EENHEID

Maandag 27, dinsdag 28 en woensdag 29 augustus was er een conferentie in Elspeet: de Haamstede conferentie. Die naam is gebleven en wijst op de eerste conferenties gehouden in Haamstede. Die conferentie werd 23 jaar geleden belegd op initiatief van enkele predikanten. Na zoveel jaren is een jaarlijkse conferentie nog mogelijk. Op zich een wonder, want achteruitgang wordt overal bemerkt. De animo om te vergaderen, althans een aantal dagen, wordt minder. In Elspeet was een interkerkelijk gezelschap

bijeen. Er waren leden uit de PKN kerk (Herv. Geref.), uit de HHK, uit de Gereformeerde Gemeenten en uit de Chr. Geref. Kerken. Personen zoals weleens gezegd wordt uit de rechterflank van de Gereformeerde Gezindte. Wat gehoord werd was goed. Soms zeer sprekend. Predikanten, studenten en docenten hebben huiswerk meegekregen. Het persoonlijk, bevindelijk leven ontbrak niet. Ook niet in de wandelingen. Het samen bidden en zingen was treffend. Er was een stukje eenheid. Wanneer het nu over de eenheid gaat, onze kerken zijn al jaren bezig met samensprekingen. Resultaten komen aan de orde op synode en op kerkenraadstafels. Zou het geen tijd worden de balans eens op te maken? Een kardinale vraag is toch: wat is het doel van de samensprekingen? Is dat eenwording? Is het gehele kerkverband het daarmee eens? Zijn alle kerken voor een federatief verband of voor fuseren? Mijns inziens zal de realisering daarvan geen goed resultaat laten zien. Juist het tegendeel. Persoonlijk zie ik alles overziende geen enkel heil in de ingeslagen weg. Men moet toch wat prediking betreft een aantrekkingskracht zien bij de ander. Er dient toch sprake te zijn van eenzelfde liturgie en levensstijl? Het laatste ook op zondag. Er zijn zeker kerken waarmee een stukje eenheid gestalte zou kunnen krijgen. Ik denk aan de Hersteld Hervormden. Door spreken zal men elkaar vinden. Het behoeft niet lang te duren. Wat de Gereformeerde Gemeente betreft loopt het contact niet zo vlot. Het contact blijft beperkt tot in-

dividuele personen. Zelf heb ik in de Gereformeerde Gemeente andere tijden gekend. De Geest des Heeren richtte oog en hart van allen die in belijden en beleven elkaar verstaan nauwer op elkaar. Het moge gaan werken op het grondvlak van de kerken. Mijns inziens behoeft het niet te komen tot institutionele eenwording. Maar wel tot een aanvaarden en erkennen van elkaar. Elke plaatselijke gemeente heeft haar geschiedenis. Van de kerken die ik heb mogen dienen weet ik van hun ontstaan en voortbestaan. De Heere heeft Zich niet onbetuigd gelaten. Laten we over kerkmuren heen elkaar de hand reiken en meer dan dat. Laten we de muren maar niet te hoog optrekken en de gedachte afwijzen: des Heeren tempel, des Heeren tempel zijn wij. Wijlen ds. W.F. Laman bad in de zondagavonddienst: Heere, wees met Uw knechten, die Gij geroepen hebt, waar ze ook staan en onder welke naam. Ik hoorde het 60 jaar geleden en wil er nog 'amen' op zeggen. We dienen kerkelijk te leven, maar niet kerkistisch te zijn. We dienen een band te kennen aan allen die de waarheid naar de godzaligheid liefhebben. Daarvoor willen wij staan. Die door Geesteskracht belijdend en belevend. Dan staan we 's zondags wel tussen muren. Maar levend met goede burens. Bij goede burens gaan we op visite, bijzonder als ze van de Gereformeerde Gezindte zijn. Zo is het toch in het dagelijks leven. Nu dit ter overdenking en meer dan dat.

M.C. Tanis

DE BEKERING (7)

Boston schrijft over het uitstel van het vonnis van veroordeling aan de hand van Prediker 8:11 "Omdat niet haastelijk het oordeel over de boze daad geschiedt, daarom is het hart van de kinderen der mensen in hen vol om kwaad te doen." Uitstel van het vonnis brengt tot grote zondigheid bij velen. Maar dat is zeer gevaarlijk. Want de voltrekking van het vonnis van veroordeling zal toch werkelijkheid worden als er geen bekering plaatsvindt.

Het vonnis van veroordeling

De Heere heeft geduld met zondaren, is lankmoedig jegens hen. Hij voltrekt niet direct het vonnis over goddelozen en zondaren. Deze lankmoedigheid wordt door velen misbruikt. Zij gaan door met het wandelen op de brede weg. Zij gaan door met het bedrijven van de zonden. Zij denken in hun hart dat God het niet ziet en dat er geen voltrekking van het vonnis zal plaatsvinden. Er staat in Prediker 8:11 dat het oordeel over de boze

daad niet haastelijk geschiedt. We zouden kunnen zeggen dat het vonnis al wel geveld is, maar nog niet is voltrokken. De Heere ziet de zonden van goddelozen niet over het hoofd. Door te zeggen dat het oordeel niet haastig wordt uitgevoerd, laat de Heere doorschemeren dat het op den duur wel voltrokken zal worden. Zondaren maken misbruik van de lankmoedigheid des Heeren. Ook dat wordt verwoord in Prediker 8:11. Daar staat dat het hart van de kinderen der mensen in hen vol is om kwaad te doen. Omdat het vonnis niet direct voltrokken wordt denken goddelozen dat het nooit voltrokken zal worden. Zij menen dat hen de vrije teugel wordt gegeven. Ze gaan door in hun zonden.

Het vonnis is geveld

We lezen in Johannes 3:18 "Maar die niet gelooft, is alrede veroordeeld, dewijl hij niet heeft geloofd in de Naam van den eniggeboren Zoon Gods." Goddeloze mensen zijn ongelovig en delen daarom

niet in de vrij spraak door Christus, zij liggen onder de veroordeling van de wet vanwege hun zonden en overtredingen. Alleen zij die in Christus zijn, leven niet onder de veroordeling. We lezen immers in Rom. 8:1 "Zo is er dan nu geen veroordening voor degenen, die in Christus Jezus zijn." Goddelozen zijn dood in de zonden en de misdaden en kennen geen geestelijk leven. De satan regeert in hun leven. Zij zijn gevangenen van de duivel. Elke goddeloze daad verbreekt Gods wet. Alle goddelozen liggen onder de vloek vanwege hun zonden. Elk gebod dat de zondaar overtreedt stelt hem schuldig voor God. Als de Alwetende neemt de Heere alle zonden waar. God is Rechter. Hij kan niet misleid worden, zoals een aardse rechter. Zijn vonnis is volmaakt rechtvaardig. Het rechtvaardig vonnis is de eeuwige dood. Het ergste vonnis dat een mens kan vellen is de dood van het lichaam. De Heere oordeelt over ziel en lichaam. In Galaten 3:10 staat: 'Vervloekt is een iegelijk die niet blijft in al hetgeen geschreven is in het boek der wet om dat te doen.' De Heere vonnist vanwege de erfzonde, de zonden van het hart, de zonden van de tong, goddeloze daden en nalatigheid. In Genesis 2:17 lezen we duidelijk het vonnis: 'Want ten dage als gij daarvan eet, zult gij den dood sterven.' In Ezech. 18:4 lezen we: "De ziel die zondigt, die zal sterven."

Reageren op het vonnis

De mens dient na te denken over het vonnis. Het is nog niet voltrokken, maar wel uitgesproken. De dag van afrekening komt immers. Wij liggen allen van nature onder de vloek en de toorn. Mensen zijn geneigd zich in hun vonnis te vergissen. Velen spreken zichzelf vrij terwijl God hen nooit heeft vrijgesproken. Hoe dwaas en gevaarlijk is dat. Voor de dwaze maagden werd de deur gesloten. Zij dachten dat het goed met hen stond, maar daar kwamen zij bedrogen mee uit. Door het vonnis niet serieus te nemen laten mensen de tijd om vergeving te krijgen voorbijgaan. Doet u dit ook nog? Bekeert u daarvan. Wie nog nooit heeft ingezien dat hij leeft in een staat van veroordeling, leeft nog steeds onder die veroordeling. Zij zijn niet overtuigd van zonden. De wet is voor hen geen tuchtmeester tot Christus. We lezen op blz. 234 'Zij die nooit op de school van de wet geweest zijn om te leren dat zij van nature vervloekte en veroordeelde zondaren zijn, zijn geen discipelen van Christus.' Het is nodig het vertrouwen op zichzelf, op de wet en op het schepsel los te laten en zich vast te klampen aan de belofte van het Evangelie. Wie vergeving ontvangt, gaat al meer kwaad zien in de zonden en gaat de verleidingen tot de zonde zien. Het intrekken van het vonnis gaat gepaard

met een heilig leven. Rechtvaardigmaking en heiligmaking mogen niet van elkaar worden losgemaakt, ze zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Als de vloek is weggenomen gaan de vruchten van de Geest opbloeien. De vrucht des Geestes is liefde. Er is liefde tot de Heere. Het geldt: Ga heen en zondig niet meer. Er is strijd tegen de zonde. Wie vergeving kreeg, dient zelf ook vergevingsgezind te zijn. Wie uw vrienden ook zijn, als u onbekeerd bent, hebt u God tot uw vijand. Er is geen vrede tussen God en u. Het koord van de veroordeling dat om uw nek hangt wordt steeds strakker aange trokken. De oude schuld wordt immers niet weggenomen en er komt nieuwe schuld bij. De Heer zal bezoeking doen over de zonden. Het vonnis zal voltrokken worden aan goddelozen die onboetvaardig blijven. Onbekeerden zijn nog in het heden der genade, zij kunnen nog vergeving ontvangen.

Redenen om in actie te komen

Wie in de staat van veroordeling leeft, leeft eigenlijk in een voortgaande dood. Dat is een leven zonder troost. Er is geen ware vreugde in de dingen van deze wereld te vinden. De verloren zoon heeft dat duidelijk ondervonden. Het zwaard van gerechtigheid hangt aan een draad boven uw hoofd. Dat is de werkelijkheid, ook al bent u daar blind voor en wilt u dat niet weten. Elk moment kan het zwaard vallen en u doden. U verkeert in het allergrootst gevaar. Bedenk ook dat het niet gemakkelijk is om vergeving te ontvangen. Veel mensen denken dat het genoeg is als zij na een zorgeloos, zondig leven hun ziel op het sterfbed aan God aanbevelen. Het vergeven van de zonden is echter een groter wonder dan het scheppen van de wereld. De wereld werd geschapen door het gesproken woord. Vergeving kan er niet zijn door een gesproken woord, maar alleen door het Bloed van Christus. We lezen op blz. 243 'Wanneer zondaren een besef van zonden ontvangen, wordt hun hart meestal smartelijk verbroken, voordat zij vergeving ontvangen.' Zo was het bij de hoorders van Petrus op de pinksterdag. David spreekt over verbrijzelde beenderen in psalm 51. Boston wijst erop dat men dan maar niet te gemakkelijk moet denken over de weg om vergeving te ontvangen. Maar hoewel die weg om vergeving te ontvangen niet gemakkelijk is kan de Heere nu vergeving schenken. We lezen daarvan in Jesaja 55:7 "De goddeloze verlate zijn weg, en de onrechtelijke man zijn gedachten; en hij bekere zich tot den HEERE, zo zal Hij Zich zijner ontfermen, en tot onzen God, want hij vergeeft menigvuldiglijk." De markt van vrije genade is nog open en de weg van vergeving wordt nog bekendgemaakt in

JAN PRONK

Hij is weer terug uit Sudan. Weer actief geworden in onze vaderlandse politiek. Wil voorzitter worden van de PvdA en dat willen velen in die partij ook graag. Maar als dat zou gebeuren... Er zijn al alarmerende stemmen gehoord. Gaat het dan nog wel goed met de coalitie? Hoe komt vice-premier Bos dan te zitten? Nooit was Jan Pronk een erg handelbare politicus. Gelet op de manier waarop hij nu de trom roert is hij nog niet erg handelbaar. Maar goed, Jan Pronk wil weer helemaal meedoen. 'Onze Jan', zo heeft een andere oude rot in het politieke vak, Hans Wiegel hem onlangs genoemd. Dat klonk wel vriendelijk, zij het ook een beetje sarcastisch. Alleen, 'onze Jan' is hij niet.

Hij is wel afkomstig uit een christelijk milieu. In zijn jeugdjaren ging hij wel naar de kerk. Hoorde hij bidden. Leerde het mogelijk ook. Het is hem verteld, dat een mens bij al zijn inspanning afhankelijk is van Gods zegen.

Met die bagage is Jan van huis gegaan. De politiek in. Via de doorbraak in de PvdA terecht gekomen. Soms liet zijn politieke handwerk wel eens iets van die achtergrond zien. Hij kon inderdaad als een bewogen mens overkomen. Met hart voor de minder bedeedden. Maar Jan heeft zijn verleden achter zich gelaten. Jan bidt ook niet meer. Voor hem is het 'ora et labora' ineengeschrumpeld tot 'labora'. Het 'ora' is verstild. Hij zei het pas heel eerlijk. God ziet Jan dus nooit meer op zijn knieën. Ook hoort Hij nooit meer een verzoek van hem. Daarom zei ik: Hij is 'onze Jan' niet meer. Was hij het overigens ooit wel? Een biddeloos mens. Die daar ook nog vrijmoedig voor uit komt. Zeven dagen wil Jan werken. Maar niet bidden. Hij kan het zelf wel. Maar langs welke maatstaf dan? Langs de maatstaf van Gods wet? Want daar maakt hij toch gebruik van als hij de premier een leugenaar noemt: een overtreder van Gods gebod. Wel de wet dus, maar niet het gebod? Loopt dat er niet op uit, dat die wet ook alleen maar voor de ander geldt?

Triest, heel triest dat Jan Pronk slechts een van de velen is voor wie alleen het 'labora' over gebleven schijnt. Elk jaar lijken er meer bij te komen die het 'ora' niet meer in praktijk brengen.

P. den Butter

het Evangelie. Bedenk dat de markt van vrije genade gesloten zal worden. Laat op u inwerken: "Zoekt den HEERE, terwijl Hij te vinden is, roept hem aan terwijl Hij nabij is." Wie de lankmoedigheid en het geduld van God misbruikt, zal Zijn toorn ondervinden. Stel de bekering niet uit tot de tijd dat u geen bekering meer zult kunnen ontvangen. Niemand hoeft echter te wanhopen. Er staan duidelijke voorbeelden van vergeving in de Bijbel: Adam, Manasse, Paulus en andere zondaren. De

Heere is in Christus genadig en barmhartig voor hen die in diepe vernedering tot Hem worden uitgedreven, voor hen die belijden mogen dat zij de dood verdiend hebben. Hij zal hen vergeving en eeuwig leven schenken.

N.a.v. Berouw, Thomas Boston, gebonden, 312 blz., € 21,90, Uitgeverij De Banier, Utrecht, ISBN 978-90-336-0725-7.

A. van Heteren

OP EEN ZATERDAG IN SEPTEMBER NAAR APELDOORN

THEOLOGISCHE UNIVERSITEIT
APELDOORN

Op D.V. 29 september luisteren we op de Schooldag van de Theologische Universiteit in Apeldoorn naar het thema: **"Is er nog hoop?"**. We hebben hoop nodig om echt te kunnen leven. Het Nieuwe Testament zegt ons: er is hoop! Dat raakt ons persoonlijk leven, het kerkelijk leven en heeft grote betekenis voor alles wat leeft als schepping van God. Het centrum van de hoop is de Opgestane. De Heilige Geest leert ons te leven in de hoop. Daarover gaat het op deze schooldag.

's Morgens beginnen we om 10.30 uur in de Gereformeerde Gemeentekerk aan de Graaf van Lijndenlaan. Daar spreekt prof. dr. T.M. Hofman over bovengenoemd thema. Uiteraard is er veel samenzang en zien we ook uit naar het resultaat van 50 jaar actie van het vrouwencomité.

Van 12.00-13.45 uur is er gelegenheid om de beide gebouwen van de universiteit te bezoeken waar een info-markt staat opgesteld en een fotopresentatie over het universiteitsleven te zien is.

's Middags van 13.45-15.15 uur kan gekozen worden uit drie programma's: de heer A. Slob, fractievoorzitter van de Christen Unie in de Tweede Kamer, zal spreken over 'Is er hoop voor de christelijke politiek'; prof. dr. G.C. den Hertog

houdt een lezing over: 'Is er hoop voor Israël' en ds. J. Westerink hoopt een verhaal te houden over: 'Is er hoop voor de westerse kerk'.

De middagbijeenkomsten worden om 15.00 uur gezamenlijk afgesloten.

Voor de jongens en meisjes van 7-12 jaar en voor de kinderen van 3-6 jaar is er een speciaal programma in het gebouw van de universiteit. In de Gereformeerde Gemeentekerk is oppas geregeld voor de allerjongsten. Tussen de middag worden ook de kinderprogramma's en de oppas onderbroken zodat de kinderen samen met de ouders de lunch kunnen gebruiken. Om alles in goede banen te leiden is opgave vooraf gewenst.

Bel dan 055-577 57 00 of reserveer per e-mail theol.tua@planet.nl.

Het Curatorium en het College van hoogleraren nodigt u van harte uit deze dag mee te beleven.

We zien uit naar uw/jouw komst op de laatste zaterdag van september.

ingesloten weten, maar een vrouw niet. Dus hoe moet ik dat lezen?"

De tweede vraag gaat wat dieper en luidt:

"Na veel strijd werd het een onbegrijpelijk wonder voor me toen ik aan Zijn tafel mocht zitten. Een aantal maanden later viel de duivel mij erg aan. Ik moest niet denken dat ik aan het Avondmaal zou mogen, want, zo fluisterde hij mij in, in de Bijbel staat dat de Heere Jezus met Zijn discipelen (lees: mannen) het Avondmaal vierde. Het enige antwoord dat ik in de Bijbel kan vinden is Gal. 3: 25-28. Kunt u iets meer hierover zeggen, bijvoorbeeld hoe het in de tijd van de Reformatie was. Mochten vrouwen toen aan het Avondmaal?"

Hartelijk dank voor de gestelde vragen. Dat u de vraag of het Heilig Avondmaal wel voor u als vrouw is toegestaan hebt herkend als een aanval van de duivel, is al heel wat! Dat is immers niet altijd duidelijk, vooral ook omdat hij voor zijn influisteringen instrumenten gebruikt, waarachter hij zich verbergt. Als het om de ware rust gaat is de duivel de grote rustverstoorder, onbetrouwbaar en gemeen. Gelukkig ook dat u hem met het genoemde woord uit Galaten 3 kon weerspreken. Want natuurlijk is het Avondmaal ook voor vrouwen. Christus zoekt in het Heilig Avondmaal naar vereniging met zondaren en daar horen vrouwen nu eenmaal ook bij! Bij de instelling van het Heilig Avondmaal waren alleen Zijn discipelen aanwezig. Als Christus echter voor de vrouw in het ambt geweest zou zijn, waren er toen zeker ook vrouwelijke apostelen bij geweest. En als Paulus eveneens van gedachte geweest zou zijn dat het Avondmaal alleen voor de mannen bestemd zou zijn, had hij in 1 Kor. 11:28 wel gezegd: de man beproeve zichzelf en ete alzo van het brood. Maar hij zegt: de mens beproeve zichzelf. En een vrouw is net zoveel waarachtig mens als de man. Binnen het protestantisme hebben de reformatoren en nadere reformatoren de *bediening* van Woord en Sacrament gereserveerd voor de man. Maar het zitten van de vrouw onder het Woord, hetzij het hoorbare Woord, hetzij het zichtbare is altijd als vanzelfsprekend gezien. Zo zelfs, dat je, voor zover ik althans weet, geen discussie hebt gehad over de plaats van de vrouw aan de tafel. Wel is het in vele gemeenten gebruik geweest en misschien is het hier en daar nog zo, dat de mannen eerst toetreden, in navolging van de kerkenraad, en daarna de vrouwen. Daar zal ik nu niets van zeggen, dan alleen dit: misschien is het wel gepast als de vrouw de man voor laat gaan, maar het is beslist ongepast als de man zou denken eerder recht op het toegaan tot de Tafel te hebben

VRAGENRUBRIEK

Vrouw aan Avondmaal

Een tweetal vragen ontvangen over de plaats van de vrouw in de christelijke gemeente. We zullen proberen de vragen tegelijk te beantwoorden. Ik laat u eerst de vragen lezen:

"In de brieven van het Nieuwe Testament lezen we aanduidingen als: Gij mannen, gij vrouwen... Dit is aan te vulen met kinderen, knechten, enz. Het is wel duidelijk dan wie er bedoeld worden. Maar er staat ook vaak 'broeders'. Bijvoorbeeld in Filipp. 3:1, waar we lezen: Voorts, mijn broeders, verblijdt u in de Heere. Nu zal een man zich hierbij

dan de vrouw. Dat wordt inderdaad wel duidelijk uit het genoemde Gal. 3. De brieven die Paulus verstuurde, waren voor de gehele gemeente bestemd. Lees maar: "Allen, die te Rome zijt", Rom. 1:7, "Aan de gemeente Gods die te Korinthe is", 1 Kor. 1:2, enzovoort. Als hij dan dikwijls spreekt van en tot 'broeders' doet hij dat omdat hij in hen de leiders van de gemeente ziet. De leiding van de gemeente berust niet bij vrouwen. Ook benadrukt hij zodoende de noodzakelijke broederschap, de eensgezindheid in de gemeente. Maar de inhoud van de brief was en is bestemd voor zowel mannen als vrouwen van de gemeente. Wel heeft hij aparte boodschappen voor jong en oud, heer en knecht, man en vrouw. Maar dat had u zelf al gesignaleerd. De NBV 'vertaalt' het grieke woord voor broeders konsekwent met 'broeders en zusters'. Dat is nu net weer iets

voor onze moderne cultuur; koste wat kost moet immers elke suggestie vermeden worden als zou de vrouw minder zijn dan de man. De moderne mens vindt dan ook dat de Bijbel de mannen-cultuur in stand houdt en de vrouw als een minderwaardig wezen ziet. Het viel mij echter bij het lezen van Filipp. 4 op (een hoofdstuk dat overigens begint met 'mijn geliefde en zeer gewenste broeders') hoe positief Paulus spreekt over 'de vrouwen die met mij gestreden hebben in het Evangelie'. En voor de rest komt het er voor ons allen maar op aan, of we een broeder en zuster van de Heere Jezus mogen zijn, naar Zijn woord in Matth. 12:50, waar we lezen: "Want zo wie de wil Mijns Vaders doet, Die in de hemelen is, die is Mijn broeder en zuster".

K. Hoefnagel

OPENING VAN DE SYNODE

Op vrijdag 31 augustus 2007 kwam de generale synode in een eerste zitting bijeen in de Bethelkerk te Sliedrecht, nadat de avond daarvoor in dit kerkgebouw de bidstond was gehouden, waarin de preses van de vorige synode voorging, namelijk ds. J. Westerink.

De synode werd geopend door de preses van de roepende kerk Sliedrecht-Bethel, ds. J.P. Boiten. De opening van een synode is altijd een enigszins plechtig gebeuren. Gebruikelijk is dat in het openingswoord een kort overzicht wordt gegeven zowel van de locale ontwikkeling als van de plaatselijke kerkgeschiedenis.

Op uitnemende wijze heeft ds. Boiten zich van deze taak gekweten.

Allereerst wees hij erop dat het huidige Sliedrecht vroeger Over-Slydrecht werd genoemd. Oorspronkelijk lag Sliedrecht namelijk aan de overkant van de rivier de Merwede, aan de zuidkant dus. De eerste vermelding van de plaats Sliedrecht is aangetroffen in een oorkonde uit 1064. Bij de kerk van het oude Sliedrecht die aan de zuidelijke oever stond, is al zeer vroeg een kasteel gebouwd dat Crayestein heette. Daar woonden de Heren van Sliedrecht.

Na de St. Elisabethsvloed van 1421 – ten gevolge waarvan de huidige Biesbosch ontstond – vluchtten veel bewoners van Sliedrecht naar de overzijde. Daar ontwikkelde zich de plaats toen verder tot het huidige Sliedrecht.

Gelegen aan de drukst bevaren rivier van Nederland is Sliedrecht een echt dijkdorp. Er was een voortdurende strijd tegen het water. Dijken aanleggen en

onderhouden vroeg permanente aandacht. Maar toen het zand dat door de rivier werd meegevoerd zich meer en meer in de benedenloop ging afzetten, ging men ertoe over dit aangeslibde zand weg te baggeren teneinde de rivier voor de scheepvaart open te houden.

Als baggeraars hebben de inwoners van Sliedrecht de naam van hun dorp over heel de wereld bekend gemaakt. Aan projecten als de aanleg van het Noordzeekanaal, de Nieuwe Waterweg, de Moerdijkbrug, maar evenzeer projecten in het buitenland, hebben Sliedrechtse hun bijdrage geleverd, met baggermolens en hopperzuigers.

Ds. Boiten sprak de volgende woorden: 'Nu deze synode mede onder de naam Sliedrecht wordt gehouden en te boek zal staan, spreek ik de wens uit dat deze synode in die zin een echt "Sliedrechtse aangelegenheid" mag worden. Daarmee bedoel ik dat we met dezelfde ijver en inzet als van de vroegere Sliedrechtse aan het werk zullen gaan. Wij leven in een tijd van doorbrekende dijken. Golven van religieuze gedachten en wereldse invloeden spoelen de kerkelijke polders binnen. Grenzen worden verlegd en op allerlei fronten moet de kerk positie bepalen. In leerstellige en ethische zaken worden duidelijke Schriftuurlijke standpunten gevraagd.

Hebben we als synode niet de taak om dijken te bouwen en die te versterken tegen het opkomende water van de secularisatie en wetteloosheid?

Moeten we niet "baggeren" voor een goede bedding opdat de stroom van de

genade door de verkondiging van het Evangelie op allerlei wijze goede voortgang zal hebben? '...

'Geve de Heere ons Zijn genade en de leiding van Zijn Heilige Geest Dan hoeft het geen "baggersynode" te worden. Al zou het soms moeilijk zijn, en blijken standpunten ver uit elkaar te liggen, dan wordt er zelfverloochening en inzet van ons gevraagd ten behoeve van het welzijn van ons kerkelijke leven.'

De denkbelden van Luther werden al in een vrij vroeg stadium (1523) in de omstreken van Sliedrecht verbreid maar vonden nog geen duidelijke ingang. De calvinistisch georiënteerde Hendrik van Brederode, heer van Vianen en Ameide, heeft in iets later tijd sterk bijgedragen aan de verbreiding van de calvinistische reformatie.

In juni 1853 wordt er in Sliedrecht een Christelijke Afgescheiden gemeente gesticht. Aan het eind van datzelfde jaar wordt deze gemeente door de overheid erkend. In 1856 kwam de eerste predikant: ds. Chr. Steketee. Later werd de gemeente onder meer gediend door de blinde ds. J. Juch. Na ds. Juch heeft van 1875 tot 1879 ds. J. Wisse Czn als predikant de christelijke gereformeerde kerk hier gediend. "Vader Wisse" is trouw gebleven aan het beginsel der Afscheiding en heeft als predikant en als docent in de jaren na de vereniging van 1892 veel betekend voor ons kerkelijke leven.

De Christelijke Gereformeerde Kerk gaat echter in 1892 mee met de vereniging. 'Als we verder dit spoor volgen, komen we dus niet uit bij de huidige Christelijke Gereformeerde Kerk in Sliedrecht.'

De huidige Christelijke Gereformeerde Kerk is namelijk ontstaan uit een vrije gemeente, in 1876 gesticht. In februari 1894 deed ds. J. van Drunen hier zijn intrede. Al spoedig zocht men aansluiting bij de Christelijke Gereformeerde kerk. In september 1894 werd de gemeente van 140 leden opgenomen in dit kerkverband.

Samen met de leden van de zustergemeente in de Middeldiepstraat vormen de christelijke gereformeerden ongeveer 10 % van de bevolking van Sliedrecht.

Bij de opening van de vergadering had ds. Boiten uit Openbaring 1 gelezen. Hij plaatste de vergadering in het licht van de bemoediging die Johannes op Patmos krijgt van Zijn Borg en Koning in Openbaring 1. Johannes had reden om te vrezen, voor strijd en vervolging, voor gevaar en dood. Temidden van alle nood krijgt hij hemelse troost. Wij kunnen met vrees vervuld zijn over kerkelijke en geestelijke ontwikkelingen.

Knielend voor de hemelkoning, wordt ook ons toegeroepen: vrees niet! Ik ben de Eerste tot en met de Laatste! Hij omspannt alles.

'Broeders, synode houden onder die boog van Jezus' macht en trouw. Besprekingen voeren onder deze belofte van Zijn genade. Besluiten nemen met het oog op Zijn toekomst. Dan zal ons werk niet tevergeefs zijn!'

Na dit openingswoord werden de synodeleden verzocht om staande hen te gedenken die sinds de vorige synode de kerken zijn ontvallen. De namen werden genoemd van Ds. P.N. Ribbers, Prof. dr. M. Boertien, Ds. J.J. de Jonge, Ds. H. van Mulligen, Ds. J. Plantinga, Ds. P.J. Kok, Ds. T. Harder, Ds. J.H. Velema. Naaste deze predikanten werden ook andere broeders herdacht die onze kerken in breder verband hebben gediend. Staande werd Psalm 84: 4 en 6. gezongen.

Ds. Boiten besloot met de woorden: 'Dat van al onze synodale arbeid mag gelden, wat Jezus Christus als afscheidswoord aan Zijn discipelen meegaf, Zijn rijke belofte: "Ziet Ik ben met u, al de dagen, tot de voleinding der wereld!" Zegene de Heere uw vergadering! Hiermee verklaar ik namens de roepen de kerk, de Generale Synode 2007 van de Christelijke Gereformeerde Kerken voor geopend!'

De synode kon aan het werk. Na enkele stemrondes werd als preses verkozen ds. D. Quant, als 1e scriba ds. G. van Roekel, als 2e scriba ds. P.D. J. Buijs en als assessor ds. J. Westerink. Hierna werd de vergadering geschorst zodat het moderamen zich kon beraden op de samenstelling van de commissies. Toen die waren ingedeeld kon de eerste synodedag worden afgesloten. De commissies hebben hun opdrachten meegekregen om de rapporten van deputaatschappen, ingekomen stukken en instructies door te nemen om de besprekingen ter synode voor te bereiden. Van 2 tot en met 5 oktober hoopt de synode weer te vergaderen. Wilt u die arbeid met uw gebeden omringen?

H. Korving

Te koop: groot WOONHUIS in Rijswijk N-BR. Inhoud 535 m³ met een perceeloppervlakte van 818 m². Mogelijkheid voor kantoor of praktijk aan huis.
Vraagprijs: € 418.500,--.
Inlichtingen: 078-6918560

Ontmoetingsdag voor schippers

Ook dit jaar organiseren Deputaten voor de geestelijke verzorging van de varende van de CGK een landelijke ontmoetingsdag, bedoeld voor schippers en voor allen die bij de zorg voor en het pastoraat aan schippers betrokken zijn. Dus ook ambtsdragers, contactpersonen, betrokken gemeenteleden en internaatspersoneel heten wij van harte welkom!

We hebben ditmaal drs. A. Heystek uit Veenendaal (o.a. docent psychologie aan de Theologische Universiteit te Apeldoorn) bereid gevonden voor ons te spreken over de groei van (schippers)kinderen naar de volwassenheid, waarbij het internaatsverblijf bijzondere aandacht krijgt.

Dit jaar wordt de contactdag op D.V. zaterdag 3 november op een andere, meer centrale locatie gehouden, en wel in de Christelijke Gereformeerde kerk van Nijkerk: kerkgebouw De Kandelaar, Meinsstraat 4a.

Vanaf 10.00 uur is er koffie.

10.30 uur opening door de voorzitter, ds. J.H. van Dijk.
11.00 uur Referaat door drs. A. Heystek, o.a. docent psychologie aan de TU te Apeldoorn over schipperskinderen aan boord en op het internaat onder de titel: 'opvoeden tot een volwassen persoonlijkheid'.

Koffiepauze

12.00 uur Bespreking
13.00 uur Gezamenlijke maaltijd.
14.00 uur Slotwoord en afsluiting door ds. H. van der Ham
Einde ca. 14.30 uur

De koffie en de lunch worden u graag door deputaten aangeboden.

Namens deputaten,

ds. H.C. Mijnders, secretaris.

In de winterperiode 2007-2008 hoopt het regionale comité Gooi en Sticht van "In de Rechte Straat" een drietal lezingen te organiseren.

3 oktober	Ds. J. Lohuis	Het gezag van de Bijbel
14 november	Ds. H. Visser	Luther en de knechtelijke wil
16 januari	Drs. G.A. van Ginkel	Lessen uit Prediker

Het doel van deze avonden is onderwijs te ontvangen vanuit de Bijbel tot verdieping en verrijking van het geestelijk leven.

Na de lezing is er gelegenheid vragen in te dienen, welke na de pauze door de inleider behandeld worden.

De locatie voor de bijeenkomsten is een zaal van de Ontmoetingskerk, Julianalaan 26 te Maartensdijk.

Aanvang: 19.45 uur. **Entree:** 3 euro.

Als u alle avonden wilt bijwonen, kunt u 9 euro overmaken op rek.nr. 37.83.48167 t.n.v.A.E. van Keulen inz.IRS Gooi en Sticht te Maartensdijk, onder vermelding van 'lezingen' en uw naam en adres.

De netto-opbrengst van deze avonden komt ten goede aan een van de projecten van de IRS.

Van iedere lezing wordt een samenvatting uitgereikt en er bestaat de mogelijkheid een opname van de avond op cassetteband of CD te bestellen via 0346-211970 of per e-mail: irsmaartensdijk@hetnet.nl. Voor nadere informatie of een routebeschrijving kunt u kijken op <http://home.hetnet.nl/~irsmaartensdijk>, e-mailen naar het eerder vermelde adres of contact opnemen met de voorzitter:

Dhr. H.W. v.d. Brink 0342-422712.

Campagne Kijk Zie Ontdek start op 30 september

dit Koningskind lanceert nieuwe website

Vereniging dit Koningskind lanceert een nieuwe website: www.kijkzieontdek.nl. De website is geheel gewijd aan de campagne Kijk Zie Ontdek. Met de campagne wil de vereniging betrokkenheid tot stand brengen tussen kerkleden met en zonder een bijzondere beperking. De campagne start officieel op zondag 30 september.

In veel gemeenten van de Christelijke Gereformeerde Kerken en de Gereformeerde Kerken vrijgemaakt zal zondag 30 september voor het doel van de campagne worden gebeden. Daarnaast wordt er een presentatie getoond en krijgen mensen met een beperking gelegenheid iets te vertellen. Ook worden deze zondag exemplaren van het verenigingsmagazine *Kleur uitgedeeld*, waarin de boodschap van de campagne ruim aandacht krijgt.

Met de campagne 'Kijk, zie, ontdek' wil dit Koningskind bereiken dat er niet alleen wordt gekeken naar de beperkingen van mensen met een handicap, maar dat ook de gaven en talenten worden opgemerkt, waarmee zij de gemeente kunnen verrijken. Er worden diverse conferenties georganiseerd. Daarnaast worden gedurende het jaar allerlei materialen ontwikkeld, zoals een lespakket voor scholen, bijbelstudiemateriaal en preekschetsen. Vrijwilligers in het land verlenen hun medewerking aan deze campagne.

LCJ 23+ Bijbelstudieconferentie

Van vrijdagavond 23 tot maandagmorgen 26 november 2007 organiseert het LCJ i.s.m. de HHJO een Bijbelstudieconferentie voor jongeren vanaf 23 jaar. Je kunt je aanmelden via het daarvoor bestemde formulier dat te downloaden is op www.lcj.nl. Wie geen internet ter beschikking heeft kan het ook aanvragen via 0184 417828.

Een prachtige gelegenheid om samen met vrienden - die je misschien niet zo vaak meer spreekt - je op te geven om deze conferentie mee te maken. Leerzaam en gezellig tegelijk.

Thema: Boodschap van hoop – Bijbelstudie in de Petrusbrieven

vrijdagavond	Hoop in lijden	ds. G. van de Groep
zaterdagochtend	De oproep tot levensheiliging	ds. P. den Ouden
zaterdagavond	De praktijk van de levensheiliging	ds. J.H. van Dijk
zondagochtend	Het einde is nabij	ds. R. van Kooten
zondagavond	Wees nuchter en waak	ds. L.W. van der Meij

De Bijbelstudieconferenties kenmerken zich door het luisteren naar het Woord van God in lezingen, verzorgd door predikanten uit de beide kerkverbanden. In een aansluitende bespreking, meestal in kleine groepjes, wordt het thema verder uitgediept en er is alle ruimte om vragen aan de sprekers te stellen.

De zaterdagmiddag is een vrije middag met alle ruimte om een boswandeling te maken of een plaatsje in de omgeving van Lage Vuursche te bezoeken. Tussen de lezingen door en 's avonds is er ruimte voor ontmoeting en contact.

Op de conferentie is plaats voor maximaal honderd jongeren. De conferentie zal gehouden worden in het Koos Vorrinkhuis te Lage Vuursche. Een prachtige locatie met veel privacy, er zijn namelijk nogal wat tweepersoonskamers. De kosten voor deelname bedragen € 70,- p.p.

Jaarlijkse psalmzangavond t.b.v. Stéphanos in Kampen

Op D.V. zaterdag 22 september a.s. wordt in de Bovenkerk te Kampen weer de jaarlijkse psalmzangavond t.b.v. de stichting Stéphanos gehouden. Deze stichting is werkzaam onder weeskinderen in Malawi. Jan Grootenboer zal de samenzang weer op het orgel begeleiden. Evenals vorig jaar leveren ook Arjan van Marle (trompet) en Jan ten Klooster (búgel) weer hun muzikale bijdrage.

Het thema van de psalmzangavond is dit jaar "Zijn trouw aan Isrel nooit gekrenkt". De psalmen die gezongen worden, zullen in het teken staan van Gods trouw aan Zijn volk Israël. De psalmen worden niet-ritmisch en uit de berijming van 1773 gezongen. Ds. M.A. Kempeneers uit Elburg zal de meditatie verzorgen. Dhr. J.W. Akster, voorlichter van Stéphanos zal in een appelwoord iets vertellen over het werk van Stéphanos onder de weeskinderen van Malawi. De psalmzangavond begint om 19.30 uur en de toegang is gratis. Er zal een collecte gehouden worden t.b.v. Stéphanos. Tevens is er een verkooptafel aanwezig, met o.a. cd-opnames van voorgaande jaren. Alle belangstellenden worden hartelijk uitgenodigd deze psalmzangavond bij te wonen!

Uitnodiging

Op D.V. zaterdagmiddag 10 november 2007 zal een openbare bijeenkomst worden gehouden. Op deze bijeenkomst, waarbij iedereen welkom is, zal het tweede lustrum van ReVOKE onder de aandacht worden gebracht. De bijeenkomst zal in de Gomaruscholengemeenschap, Hoefslag 11 te Gorinchem worden gehouden. Het programma luidt als volgt:

- Vanaf **13.30 uur** ontvangst
- **14.00 uur** Opening
- **14.15 uur** Inleiding door Ds. G.J. van Aalst
- **15.00 uur** Pauze (er zal een collecte ter bestrijding van de kosten worden gehouden)
- **15.45 uur** Ervaringsverhaal door (familie van) een kinderloos echtpaar
- **16.05 uur** Een terugblik met de ex-voorzitters en overhandiging van de jubileumbundel
- **16.25 uur** Forumdiscussie
- **16.55 uur** Sluiting

Na afloop zal er een warme maaltijd worden verzorgd. Wij willen u graag daarvoor uitnodigen. De bijdrage voor de maaltijd voor leden bedraagt € 10,-; voor niet leden € 15,-. U moet u daarvoor aanmelden voor 15 oktober a.s.

Aanmelden voor de bijeenkomst: het bestuur zou graag willen weten op hoeveel aanwezigen kan worden gerekend. Daarom verzoeken wij u zich aan te melden via onderstaand telefoonnummer of e-mailadres.

Dit is echter niet verplicht.

Voor informatie en aanmelden: (0341) 42 57 12 of info@revoke.nl

Nazomeren op Texel

De Verrassing.nl

Veertien accommodaties, waaronder acht bungalows en vijf nieuwe chalets.

De Noordel

Park achter De Verrassing. Vijf luxe bungalows met veel privacy.

De Noorderhoeve.nl

Twee vakantiewoningen voor zorgvakanties. Ook uitermate geschikt voor minder validen.

Boeken? Bel 0222 31 89 06

Bonisa

Z E N D I N G

**Noodhulp
Watersnood
CHINA**

Overstroming

Rampgebied in de provincie Anhui. Duizenden mensen zijn zwaar getroffen door overstromingen die Azië momenteel teisteren. Akkers ondergelopen, oogst verloren gegaan. Huizen ingestort, duizenden mensen dakloos. Bruggen en wegen vernield.

**Er is diep persoonlijk leed.
Maak vandaag nog uw gift over.**

Chinese christenen vragen u dringend om hulp. De schade van de ramp is enorm. Bonisa wil direct hulp geven aan de getroffen via onze bestaande contacten met de plaatselijke christengemeenten.

Postbank 31.555.32 o.v.v. Overstroming
Grachtweg 20, 2161 HN Lisse

www.bonisa.nl
0252 - 41 82 69

SAMEN ALLEEN-contactavond voor rouwdragenden

Op D.V. 26 sept. hoopt de werkgroep "Samen alleen" in overleg met de gezamenlijke diaconieën van de christ. geref. Kerken, een avond te beleggen voor hen die kort of langer geleden een geliefde moesten missen: man, vrouw, kinderen, ouders, broer of zus. Op deze avond hoopt mevr. Koster-Klomp een inleiding voor ons te houden. Zij weet, als jonge predikantsweduwe bij ondervinding, wat het is om alleen verder te moeten met een jong gezin.

Enkele punten waaraan ze aandacht besteedt zijn:

1. het proces wat iemand, die verdriet heeft doormaakt;
 2. verdriet en geloof;
 3. hoe gaan we om met het verdriet van een ander; als ouderling, diaken maar ook als gemeentelid.
 4. hoe gaan we om met het verdriet van onszelf.
- Ieder die te maken heeft met rouwverwerking en daarover van gedachten wil wisselen is van harte welkom op deze avond om 8 uur in de grote zaal van de Maranathakerk-Urk.

Contactadressen: A. Ester-Wulschleger tel: 685484
T. Visser tel: 684090
J.A. Westerink-v.d. Kamp tel: 688666

PERSBERICHT

Toogdag GBS in Barneveld op D.V. 13 oktober 2007